

Pdf MU Brno  
Učitelství 1. stupně ZŠ

Název projektu:

**Dokážete vytvořit muzikál?**

**Student:** Petra Morchová  
**Místo realizace:** ZŠ Nasavrky

**Ročník:** 4.  
**Ročník:** 6.

**Školní rok:** 2005/2006

## NÁVRH PROJEKTU

1) **Název:** Dokážete vytvořit muzikál?

2) **Typ projektu:**

- ✓ mezipředmětový
- ✓ uměle připravený
- ✓ problémový
- ✓ informační zdroj projektu volný
- ✓ střednědobý
- ✓ prostředí projektu – kombinace školního a domácího
- ✓ společný

3) **Smysl projektu:**

- ✓ ověření si vlastních schopností a dovedností tvořivých i organizačních
- ✓ seznámení se s novou hudební formou

4) **Výstup:** vlastní krátký muzikál

5) **Formulace cílů:**

a) **cíle kognitivní:**

- žák popíše postup při vzniku muzikálu
- pojmenuje jednotlivé profese účastníci se na tvorbě a produkci muzikálu
- navrhne jednotlivé dílčí činnosti nutné ke vzniku muzikálu
- navrhne text, hudbu i taneční části muzikálu

b) **cíle afektivní:**

- žák se podílí na tvorbě vlastního muzikálu a tím si vytvoří vlastní citový vztah k muzikálu jako k hudební formě
- ocení práci tvůrců známých muzikálů
- při prezentaci zažije pocit uspokojení z dobře odvedené práce

c) **cíle psychomotorické:**

- žák rozepíše text jednotlivým rolím
- na PC vytvoří plakáty jako pozvánky na muzikál
- vytvoří kulisy ke scéně muzikálu
- tančí
- doprovází muzikál svou či reprodukovanou hudbou

**d) cíle sociální:**

- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- při samostatné práci spolupracuje s ostatními jednotlivci
- spolupracuje ve skupinách
- nabídne nebo poskytne pomoc
- žák respektuje práci druhých
- váží si vlastní práce

**6) Předpokládané činnosti:**

- tvorba myšlenkové mapy
- návrh organizace práce, rozdělení jednotlivých činností
- vyhledávání informací o muzikálu a činnostech předcházejících jeho vzniku
- kontakt s cizími lidmi – získávání ústních informací
- tvorba textu, scénáře
- výběr melodií k textu
- skládání vlastních melodií
- tvorba kulis
- výroba kostýmů
- výroba plakátů
- propagace představení
- organizace vystoupení

**7) Organizace:**

Projekt bude probíhat především v hodinách hudební výchovy. Pokud budou mít žáci zájem a dohodnou se s vyučujícím českého jazyka, výtvarné výchovy a praktických činností, mají možnost na projektu pracovat i v těchto hodinách. Činnosti si žáci rozdělí podle svých možností a schopností a vykonávat je mohou ve skupinách i jako jednotlivci, podle povahy činnosti. Ke tvorbě plakátů a k vyhledávání informací použijeme počítačovou učebnu. Ostatní materiály k vyhledávání informací si děti přinesou z domu, k dispozici dostanou také encyklopedie a ostatní vhodné knihy vyskytující se na škole.

**8) Předpokládané formy a metody práce:**

***Vyučovací metody:***

- ✓ motivační rozhovor
- ✓ beseda
- ✓ práce s textem – využití knih, časopisů, internetu
- ✓ dramatizace

***Organizační formy:***

- ✓ beseda
- ✓ práce ve skupinách, dvojicích

✓ vzájemná spolupráce dvojic, skupin

### 9) Předpokládané pomůcky

- papír většího formátu, psací potřeby (myšlenková mapa)
- encyklopedie, knihy, počítač
- notové papíry, poznámkové bloky (tvorba melodií, textů)
- nahrávky různých typů melodií, doprovodů k melodiím
- karton, papír, barvy (výroba kulis)
- látky, jehly, nitě, případně krepový papír apod. na tvorbu kostýmů

### 10) Způsob prezentace projektu:

- Formou prezentace bude představení vlastního muzikálu vytvořeného třídou.
- Prezentovat projekt budeme paralelní třídě, v případě zájmu i ostatním třídám školy či rodičům.
- K prezentaci využijeme učebnu hudební výchovy, v případě zájmu veřejnosti kulturní zařízení obce Nasavrky.

### 11) Způsob hodnocení:

#### a) průběh:

- v každé vyučovací hodině, ve které bude projekt probíhat zhodnotí žáci svou práci, kterou v dané hodině vykonali
- jejich práci poté zhodnotí učitel, vyzdvihne přitom úspěchy, kterých bylo dosaženo a zaměří se na problémy, které se během práce vyskytly, ocení způsob jejich řešení

#### b) výsledek:

- proběhne beseda s žáky, kdy žáci vyjádří svoje pocity z proběhlého představení – co jim bylo příjemné, nepříjemné, zda si myslí, že se jim představení povedlo, co se jim na něm povedlo, co se nepovedlo, co by příště dělali jinak a jak,...
- učitel se vysloví k představení, žákům poví, jak působil muzikál jako celek, může dětem prozradit ohlasy, které na představení slyšel, ocení práci jednotlivců, zhodnotí práci třídy jako celku

## REALIZACE PROJEKTU

### **1) Charakteristika třídy:**

Projekt jsem realizovala v 6. třídě převážně v hodinách hudební výchovy. Tato třída má 17 žáků, z toho 10 dívek a 7 chlapců. U čtyř dětí byly diagnostikovány specifické poruchy učení. Většina dívek ve třídě působí zakřiknutým dojmem, snad nikdy se neprojeví hlasitějším způsobem.

Děti se dokázaly dohodnout na všem potřebném, co s realizací projektu souviselo. Dokázaly si samy mezi sebou zajistit dostatečnou kázeň, nutnou k nácvičku muzikálu. Jednotlivci ve skupinách velmi dobře spolupracovali a navzájem se doplňovali. Skupiny spolupracovaly i mezi sebou, děti podávaly návrhy na vylepšení a doplnění práce jiné skupiny, která tyto návrhy akceptovala. Do práce byly po celou hodinu vždy zapojeni aktivně všichni žáci, pouze nejprve tři, později už jen dva žáci celé třídy potřebovali častější a individuálnější motivaci.

### **2) Průběh projektu:**

Projekt jsem začala realizovat na konci běžné hodiny hudební výchovy, kdy jsem s dětmi nejprve zpracovala myšlenkovou mapu týkající se muzikálu. Na další hodinu si děti měly přinést materiály k vyhledávání informací, aby mohly s prací začít.

První celá hodina věnovaná projektu byla nejkritičtější. Děti si vybíraly téma muzikálu. Vůbec se nemohly mezi sebou dohodnout, nepomohlo ani, když si napsaly jednotlivá témata a dávaly k nim své hlasy. Z témat vyhrála pohádka, avšak toto téma někteří vůbec nechtěli přijmout. Sami žáci viděli, že za jednu hodinu mnoho práce nestihli a poprosili mě o následující hodinu, kdy jsem podle rozvrhu měla učit pouze půlku třídy. Po domluvě s druhou vyučující jsme jim další hodinu k této práci umožnily. Přes přestávku mezi sebou děti hovořily a v další hodině byl průběh zcela opačný. Děti spolupracovaly, vyhledaly si informace, rozdělily jednotlivé úkoly, dohodly se na termínu, dokdy skupina připravující scénář svou práci donese a projednaly další organizační záležitosti. Jsem ráda, že mohla hned po první hodině následovat druhá věnovaná tomuto projektu, protože kdybych měla celý týden čekat na další hodinu hudební výchovy, abych v této práci pokračovala, asi bych se zážitky, které jsem si odnesla z první hodiny neměla odvahu pustit se do projektu znova.

Ráno před následující hodinou přinesla skupina tvořící scénář svoji práci na CD a poprosila mě, abych scénář vytiskla a namnožila pro všechny. Tuto hodinu se děti věnovaly vylepšování scénáře, do kterého již hovořily i další skupiny (skupina, která připravovala tanec, dvojice mající na starosti hudbu a písničky, dvojice zajišťující kostýmy a rekvizity i herci). Pouze dvojice připravující plakáty poté, co zjistila přesný obsah pohádky pracovala samostatně. Dvojice, která tvoří kulisy, byla tento týden nemocná. V tuto hodinu si žáci poprvé

představení. Po závěrečném rozloučení se pustila hudba a tito šestáci došli pro malé děti do „hlediště“, vzali je za ruku na „jeviště“ a pozvali k tanci.

O tom, že představení mělo úspěch svědčí to, že ještě ten den za mnou přišli vyučující třetí a čtvrté třídy a paní ředitelka, že by představení také chtěli zhlédnout. Také třídní učitelka 6. B měla zájem muzikál vidět a proto hned za dva dny proběhlo vystoupení další pro další tři třídy (3., 4. a 6. A). V další fázi se přihlásil Dům pečovatelské služby a mateřská škola, že slyšeli o tom, jaké máme představení a že nás prosí, abychom jim je předvedli. Děti tedy mají před sebou ještě další dvě vystoupení.

Hodnocení projektu probíhalo průběžně každou hodinu, kdy jsme společně s dětmi zhodnotili, co všechno jsme se v hodině naučili a co ještě nového nám práce přinesla. Závěrečné hodnocení proběhlo po prvních dvou vystoupeních v následující hodině hudební výchovy. Nejprve jsem dětem pustila videonahrávku jejich vystoupení. Děti vyjadřovaly pocity, jaké měly při přípravě i při realizaci projektu. Vesměs se jednalo o pocity uspokojivé a příjemné. Vzpomněli jsme si společně na první (nejkritičtější) hodinu a porovnali prognózy dětí s celkovým výsledkem. To mělo velký úspěch, protože si děti uvědomily, jak si nevěřily, myslely, že se nedokáží na ničem shodnout, natož něco nacvičit. Když potom porovnály výsledek své práce, který právě viděly, s odhady z první hodiny, teprve potom zpozorovaly, jak velký kus práce udělaly. Jen ti dva hoši, kteří se nejméně při práci zapojovali, měli nejvíce kritických připomínek a poznatků, avšak málokterý odpovídal pravdě. Nevím, kde se stala chyba, ale tito chlapci zaujali už od počátku k práci negativní postoj a vydržel jim až do konce. Je pravda, že takovéto chování občas projeví i v jiných předmětech, ale tam to patrně není tak zřetelné a především dlouhodobé. Všechny děti společně ale velice oceňovaly práci celého týmu tvůrců velkých muzikálů.

Co potěšilo mne, byl velký zájem ze strany dalších tříd o podobný druh práce v hudební výchově. Přišli za mnou žáci z druhé šesté a ze sedmé třídy i ze tříd nižšího stupně, které letos vlastně vůbec neučím. Práce mi přinášela uspokojení a radost.

Uvadeč(marek)přijde na podium a Uvede:tě pic všici ted vam zahrajeme o sultanoj,jeho majetkuchtive ženě a smutné dceři. Takže jsem vás seznámil s tímto Muzikálem,a tak si myslím že můžeme začít co???(počkáš až odpovědí)A začne se hrát.

Vypravěč:V daleké zemi pouštních bouří žily byly Sultán,Sultánka a Sultánova dcera.

Sultán ovíván krásnými tanečnicemi si nechal zavolat svojí dceru a ženu a oznámil jim

Sultán:Potřebuji na dlouho odjet.A ty moje ženo se prozatím ujmeš nadvlády nad mým královstvím.

Sultánka odpoví:S velikou radostí.Sultán odejde a Jeho žena promluví na jeho dceru.

Sultánka:Nebud' tak smutná dcero moje,otec tyran,my ho vyženeme.

Sultánova dcera strašně zesmutní a odejde za svými dvorními dámami(tanečnicemi)

Sultánova dcera:Moje milé tanečnice,moje přítelkyně moje matka chce vyhnat mého otce.Co mám dělat porad'te mi prosím.

Tanečnice sborem:Musíte vydržet naše paní jistě se najde nějakého řešení.

Vypravěč:Příští den se u Paláce objevil mladý a pohledný mládenec se smyslem pro humor.

Mládenec:Slyšel sem že tu máte nějakou smutnou dívčinu.Mohl bych se jí pokusit rozveselit.Tak mě k ní pus'te.A já na ní spustím svou humorovou báseň.A ta zní:

Sultánka:Tak to můžeš zkusit.Pustím tě k ní s jednou podmínkou:Musíš jí rozveselit tak aby se do konce života už nikdy pořádně nezamračí.Pokud se ti to podaří tak si můžeš vybrat jakoukoli odměnu pokud ne tak ti budou setnuty ruce a nohy.

Poté mládenec přijde k Mladé Sultánce a řekne jí svou báseň a ona se do něho zamiluje.

Mládenec:

Vypravěč:A takhle se nám to nikdy jinak ještě nestalo než aby si Mládenec za odměnu nevybral Mladou Sultánku.A tak o odměně bylo rozhodnuto a Mládenec si vzal za ženu Mladou Sultánku.Samozřejmě že Sultánka nemohla svatbu zatrhnout a tak se jim aspoň to manželství mnohokrát pokoušela znepříjemnit ale nakonec se jí to nepodařilo.Poté se vrátil zpět sultán a své dceři a nastávajícímu zeti dal své požehnání.A byl konec protože zazvonil zvonec a protože to nebyl jen tak ledajaký ale pohádkový tak ten zvuk sfoukl celou příhodu spět do pohádkových knih scénarystů .

## SEBEREFLEXE

### **1) Jak se podařilo naplnit smysl projektu:**

Děti si nejen ověřily tvořivé i organizační schopnosti a dovednosti, ale také se podrobně seznámily s touto hudební formou a náročností jejího vzniku. Smysl projektu se tedy zcela podařilo naplnit.

### **2) Splnění stanovených výukových cílů:**

Ze stanovených cílů se nepodařilo naplnit ten, že děti vytvoří plakáty na PC. Žáci sami dali přednost ručně kreslenému plakátu a práci s PC v tomto bodě zamítli.

Dva žáci měli problémy s některými cíli sociálními – se spoluprací, s pomocí ostatním i s přijímáním pomoci.

Ostatní žáci a všechny ostatní cíle byly naplněny.

### **3) Změny v průběhu projektu:**

Z předpokládaných činností nedošlo ke skládání vlastních melodií. Děti sice měly nejprve velkou chuť i do této činnosti, ale jakmile si ozkoušely náročnost této práce, upustily od ní.

Vyhledávání informací také neproběhlo podle mé představy v učebně PC, ale děti si z domu přinesly nejen encyklopedie a jiné knihy, ale také vyhledané informace z počítače již vytištěné.

Kostýmy žáci nevyrobili, ale promysleli je tak, že z domu přinesli oblečení jejich rolím již odpovídající. Pokud někdo doma neměl nic, co by se mu hodilo, pomohly ostatní děti nebo si sám vypůjčil někde ve svém okolí. Garderobiéři (a rekvizitáři) pouze kontrolovali, aby všichni všechno měli a pokud některá část kostýmu (nebo rekvizita) chyběla, pomáhali ji dotyčnému obstarat a vypůjčit.

### **4) Podmínky pro realizaci projektu:**

Podmínky realizace byly ztížené. Nepříspěvalo realizaci ani to, že k ní docházelo většinou jen jednou týdně, protože tuto třídu častěji neučím, ale ani to, že bohužel na naši hodinu vyšla ještě některá z mimořádných situací, k jakým na škole dochází, např. když jsme přišli o hodinu z důvodu školní návštěvy divadla nebo při nedostatku učitelů došlo ke spojování paralelních tříd.

Na druhou stranu jsem měla velkou oporu v některých kolegyních, které byly ochotné dětem poskytnout svou hodinu k nácviku a průběžně se o průběh realizace zajímaly.

Také velký zájem dalších tříd o prezentaci byl pro děti velmi motivující a ocenění naší práce vedením školy potěšil nejen děti, ale i mě.

### **5) Vyučovací metody a formy výuky:**

Všechny předpokládané vyučovací metody a formy byly v průběhu projektu realizovány a všechny hrály svou nezaměnitelnou roli.



vyzkoušeli muzikál zahrát, avšak celý ho přehrát nestihli, k tomu času.

V dalších dvou hodinách probíhal samotný nácvik muzikálu přímo v muzikálu nehrály, sledovaly tento nácvik a svými radami zlepšování různých chyb, jak např. postavení herců na jevišti, nezřetelné vyslovování apod. Překvapivé bylo to, že herci sami nějaké chyby dělají a všichni se snažili svůj výkon vylepšovat. Mnoho nacvičování různých vystoupení s dětmi, při nich však (vždycky se opakující chyby) upozorňovali učitelé a jejich rady brány tak vážně, jako když si na chyby přišly samy děti a navzájem. V těchto hodinách také probíhalo další průběžné upravování a scénáře.

Dvakrát nacvičovala třída vystoupení i beze mne. Poprosili vyučující a jednu vyučující češtiny, zda by jim nedaly ve svých prostor. Těmto kolegyním jsem dala informace o tom, co probíhá způsobem mají s dětmi pracovat. Obě vyučující se také divily, jak děti při této práci projevují. Zjistily, že při tomto způsobu práce zakřiknuté dívky velice hezky a sebevědomě spolupodílejí na hocičím, který je hyperaktivní a má problémy s udržení pozornosti. Dívka, která pozorně pracuje a mnoho dalších překvapivých vlastností objevila, kterých si myslely, že je dobře znají.

Všechny děti ve třídě během všech hodin samostatně a pilně pouze dva chlapci se nezapojili jako ostatní. Byla to dvojčata, která pomalejší a příčina byla nejspíše v tom, že při rozdělování úkolů nerozhodnout, co by vlastně chtěli dělat. A v okamžiku, jak jim o tom navrhovat, co všechno je ještě potřeba a na čem by mohli pracovat, to nevybrali sami, začali vidět ve všem problém. Buď říkali, že to nemají podmínky k tomu, aby něco zařídili. Zkrátka jejich přístup k muzikálu byl od počátku negativní. Jejich úkolem nakonec bylo právě proto, že se jim nepodařilo, že nic nedokážou zařadit, ostatní děti jim pomohly. V tu chvíli hochům naopak připadlo, že nejsou v muzikálu. S nimi jsem měla nejvíce práce a přes veškeré snažení mě i ostatní děti myslím, že oni dva jediní z celé třídy se nepodařili zapojit tak, aby přinesla uspokojení.

Pátou hodinu hudební výchovy od počátku práce na muzikál prezentace. Děti den předem roznesly plakátky, které byly zároveň pozvánkami, do první a druhé třídy. O přestávce před začátkem připravit pracovní hudební výchovy, děvčata, která měla na stanovené nakreslila kulisy přímo na tabuli (přestože měla připravené kulisky na zkouškách se zjistilo, že papír velmi šustí a nejsou slyšet herci, vymysleli toto náhradní řešení) a ostatní se převlékli a připravili hodiny si celé představení ještě jednou zkusili. V polovině hodiny pozvané třídy a představení začalo. Velice hezky se mi zdál ná

se jim nedostal

Děti, které  
si se snažily o  
uvnění potichu,  
se ptali, jestli  
žila jsem už  
tyto (asi  
kdy nebyly  
em si radily.  
zlepšování

jednou třídní  
hodinách  
a jakým  
k se některé  
se třeba jinak  
vylepšování,  
i celou hodinu  
y u dětí, o

pracovaly,  
erá jsou celkově  
se hoši nemohli  
atní děti začaly  
at; asi tím, že si  
o či ono neumí,  
postoj  
y kostýmy a  
ti se jim snažily  
álu nic platní.  
ních dětí si  
by jim práce

a proběhla  
eň i  
hodiny šly  
ost kulisy,  
y na papíře – při  
děti tedy  
Na začátku  
y přišly dvě  
ad dětí na závěr

### **6) Přínos projektu pro děti:**

Při běžném pozorování chování této třídy dochází k dojmu, že vše, co je potřeba zorganizovat, dokážou pouze dva tři hoši z celé třídy. V průběhu projektu se však projevila většina třídy jako organizačně schopná a některé děti tento pocit možná zažily poprvé. Na počátku projektu první reakcí celé třídy bylo, že muzikál nemohou dělat, protože se nedokážou na ničem dohodnout. Dokázali si, že se shodnou umí a navíc se naučili mezi sebou i velmi dobře spolupracovat. Poznali, že je důležité vyslechnout názory druhých, udělat si svůj vlastní názor a vše porovnat. Naučili se vyslechnout kritiku na sebe, zamyslet se nad ní a řídit se radami ostatních.

Myslím, že celkový přínos pro všechny děti ve třídě byl veliký a bylo by jen dobré podobný způsob práce zopakovat a realizovat i v jiných třídách. Je to poprvé, kdy se za mého působení na této škole tímto způsobem s dětmi pracovalo. Přestože se děti snažíme vést ke spolupráci a k toleranci jinými způsoby, tento se mi zdál nejefektivnější.

### **7) Přínos projektu pro mne a pro školu:**

Poznala jsem, že je dobře dětem poskytnout více samostatnosti. Pokud mají dobrou motivaci, jsou schopné odvést velice kvalitní práci a více se takto naučí. Navíc jsem poznala děti i z jiné stránky, což byly většinou překvapivé postřehy. Tato práce mě velmi těšila a ohlasy na ni mi přinášely uspokojení.

Ostatní kolegyně také sledovaly se zájmem mou práci. Myslím, že jsem je inspirovala a podobný projekt si zkusí i některá z nich.

Jiným přínosem pro školu je také prezentace na veřejnosti. V současnosti ještě představení pro veřejnost neproběhla, jsou však již sjednané termíny a o činnosti na škole se v naší obci mluví.

### **8) Co bych změnila na projektu příště:**

Na počátku projektu při rozdělování rolí bych si pohlídala pomalejší děti a pokud by to bylo možné, zkusila bych se je hned zpočátku začlenit více do průběhu. Ze tří dětí, které měly problémy, se mi podařilo během projektu dobře začlenit jen jednoho, dvě děti měly problémy stále. Tyto problémy byly spíše psychické, děti se podceňovaly a tím přistupovaly ke všemu jen negativně, přestože se jim všichni snažili pomoci. Těmto situacím bych se chtěla v příštích realizacích vyvarovat.

### **9) Zajímavost při realizaci projektu:**

Zajímavostí pro mě bylo asi nejvíce to, že děti samy při nacvičování slyšely chyby, které jim při jiných nácvičkách musí říkat učitelé a které se velice těžko odstraňují (například tichý přednes nebo postavení na jevišti zády k divákům). Zde se na to upozornily děti navzájem, stačilo jim jednou říct od spolužáků a všichni se opravdu snažily na sobě pracovat. K odstraňování těchto chyb docházelo tímto způsobem mnohem rychleji, než jsem zvyklá.